

Espai fluvial del Tenes a Santa Eulàlia de Ronçana

Punts d'interès

- 1. Pont de Ca l'Unyó:** pont del s. XX de tres ells format per arcades rebaixades.
- 2. Polígon industrial de Can Magre:** en aquest tram el riu passa per un passeig de plàtans amb un sotabosc ric en cues de cavall, on és fàcil sentir el cant de diferents ocells de ribera com ara l'oriol o el rossinyol bord.
- 3. Dipòsits d'aigua municipals**
- 4. Gual de Cal Magre:** en aquest paratge hi ha una bona representació del bosc de ribera amb gatells, pollancrex autòctons (alguns de mida considerable), penjolls, boga...
- 5. Pont de Can Donat:** rep el nom d'una masia propera. Es troba en una zona de conreus. A prop seu s'aixeca un salze de mides respectables.
- 6. Can Feu:** masia que conserva una antiga bassa, que tot i no estar en ús, està ben conservada.
- 7. Can Barbany:** masia del s. XVIII. Havia estat un antic molí fariner que funcionava amb la força del salt d'aigua que feia el rec de Dalt en passar per aquesta zona.
- 9. Resclosa de la Casa Vella:** resclosa que alimenta el rec de Baix i que origina dos salts d'aigua pronunciats en aquest tram de riu. En aquest indret trobem verns, pollancrex i cues de cavall.
- 10. Passera de la Campinya:** nova passera que en substitueix una d'antiga que havien construït el veïns i que permet el pas dels vehicles. Actualment la passera està pensada per aguantar en moments d'aiguats.
- 11. La Casa Vella:** antiga masia que conserva les restes de l'antiga bassa del molí i del propi molí.
- 12. Plans de Can Ferrarons:** grans esplanades amb un bosc de pi piner.
- 13. Bosc de Can Brustenga:** bosc principalment de pi blanc, és el bosc de més extensió de la zona. Ressegueix part del torrent de l'Areny. Can Brustenga és una gran masia del s. XVII que conserva una bassa canemera.
- 14. Can Burch:** antic molí fariner.
- 15. L'alzinar de can Burgués:** restes d'un antic alzinar molt extens del que encara es conserven algunes alzines centenàries. Antigament (a partir del s. XV) en aquest indret s'hi reunia el Consell de la Baronia de Montbui (s. XII). La masia que dona nom a aquest bosc és del s. XVI.
- 16. Resclosa de Can Comas i Gual de Sant Isidre:** captació que desvia part de l'aigua cap a una sèquia que proveïa el molí de Can Comas a Lliçà d'Amunt des del s. XV. En el gual s'hi ha fet una passera amb baranes que poden ajeure's en cas de riuada. El bosc de ribera és molt divers amb verns, bogues, penjolls, sargues, salzes blancs i tamarius.
- 17. Pont de Can Font i resclosa:** la resclosa està reconstruïda, si bé té un origen medieval. En aquesta zona hi ha una alberdera.
- 18. Can Maspons:** masia que podria ser d'origen medieval, sobre la qual es va consolidar un edifici de quatre crugies al llarg del segle XIX. Tradicionalment es creu que podria estar vinculada a la capella romànica de Sant Cristòfol. Pròxim a Can Maspons creix un rocre centenari.
- 19. Molí del Vendrell:** antic molí fariner que conserva una bassa. El rec que l'abasteix encara és funcional.
- 20. Can Sabater:** prop d'aquesta antiga masia de Santa Eulàlia de Ronçana hi havia un aiguamoc. Actualment és un restaurant. Conserva les restes d'un molí medieval, concretament la rampa per on entrava l'aigua al carcabà, prop d'un lledoner monumental.
- 21. La bassa de can Falgà:** segons la tradició oral Can Falgà és una de les cases més antigues del poble. La seva espectacular bassa està envoltada de pollancrex, plataners i diversos roures monumentals.
- 22. EDAR Santa Eulàlia:** aquesta depuradora saneja les aigües residuals de l'Ametlla del Vallès, Lliçà d'Amunt i Santa Eulàlia de Ronçana.
- 23. Plàtan de Can Feu:** arbre de notables dimensions que va ser declarat arbre monumental l'any 1992 pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. L'envolten grans lledoners.
- 24. Ca l'Amell gros:** masia mig enrunada i solitària, propera a l'indret on el riu Tenes travessa una verineda amb plataners.

El riu Tenes, al seu pas per Santa Eulàlia es veu afectat per una gran pressió humana i per la creixent invasió d'espècies forànies. Tot això ha portat a una degradació de l'espai fluvial que ha estat una de les causes d'importants inundacions. Per tal de pal·liar-les danyis i retornar a un estat més de l'ecosistema fluvial, s'ha dut a terme el **Pla de Millora de l'Espai Fluvial del riu Tenes** que comprèn un conjunt d'actuacions per recuperar el bosc de ribera i assegurar els marges fluvials. Aquest pla es va dur a terme l'any 2011 gràcies al plan FEDER de la Unió Europea, l'Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana, l'Agència Catalana de l'Aigua i el Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs.

Objectius del pla:

- Augmentar la seguretat de l'entorn evitant la formació de barreres dins el riu
- Reduir el risc de desbordaments
- Augmentar la biodiversitat de l'entorn fluvial
- Potenciar les espècies autòctones davant les exòtiques
- Recuperar espais naturals de gran importància
- Poder gaudir d'un entorn més agradable

Accions executades:

- S'han netejat els marges i la llera del riu de residus i arbres morts o tombats.
- S'han substituït espècies exòtiques com les canyes per vegetació autòctona.
- S'han eliminat aquells arbres que suposaven un risc en cas d'aïnguda.
- S'ha fixat l'estabilitat dels marges aplicant tècniques de bioenginyeria.
- S'han millorat els accessos i l'entorn de la font de Sant Cristòfol i la font de la Figuera.

Com pots col·laborar?

- Respectant les actuacions realitzades.
- Portant les restes de jardineria a la deixalleria.
- No alliberant cap animal als rius i basses.
- Col·laborant en mantenir l'entorn net.

Els recs de Santa Eulàlia

A la zona de santa Eulàlia de Ronçana s'han detectat diferents recs que cal esmentar. A més en aquests recs també s'hi van construir diversos aqüeductes, alguns dels quals encara es conserven com els que trobem al torrent de l'Areny sota el camp de futbol.

*** Rec de Baix o del molí del Vendrell:** neix a la resclosa de la Casa Vella, des d'on segueix paral·lel al riu passant per masies notables com Can Ferrerons, Can Noguera, Can Corder i el molí del Vendrell. Després segueix cap a can Feu. El primer tram d'aquesta sèquia va ser construït a partir del s. XVIII. Actualment el seu ús és per a rec dels camps, però antigament feia funcionar alguns molins.

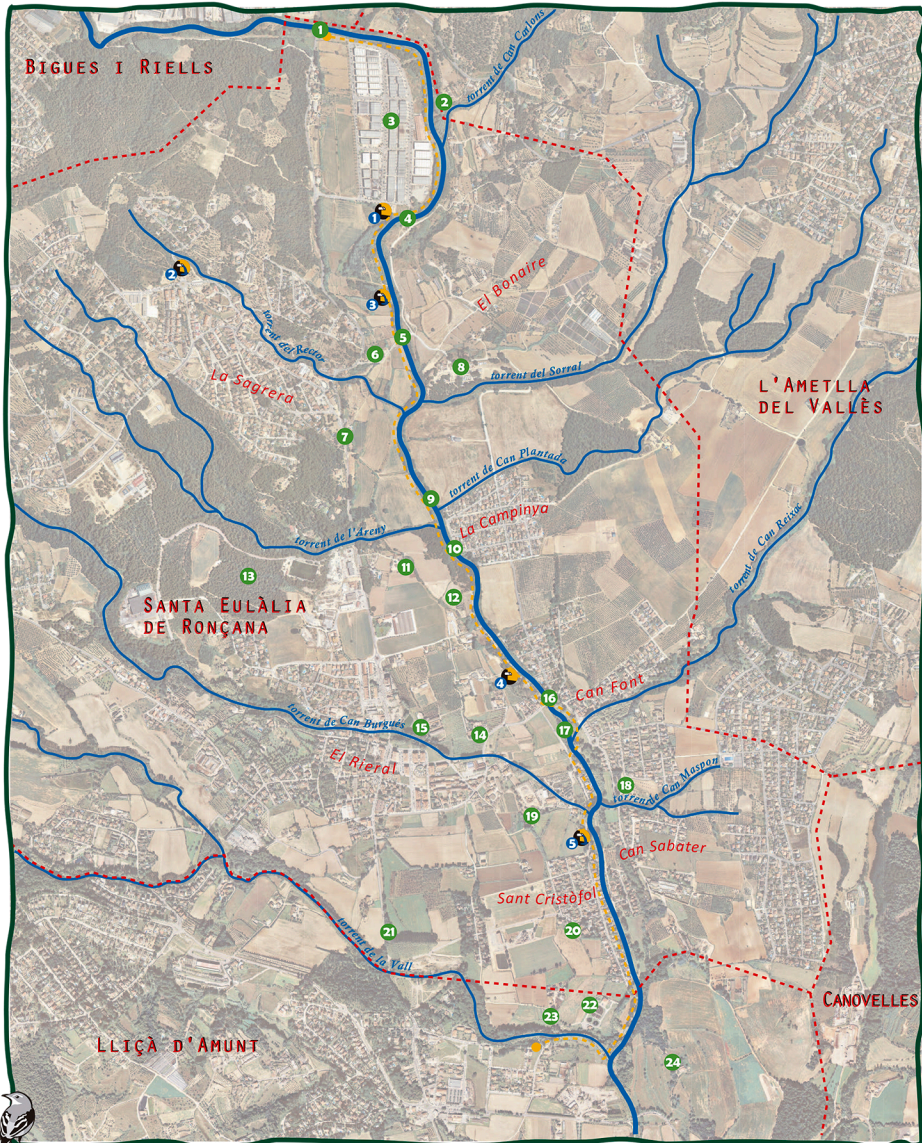
*** Rec de Can Comas.** Captació que es fa a la resclosa de can Font fins a can Comas i que existeix des del s. XVIII. Aquest rec fa gran part del seu recorregut soterrat per la riba esquerra del Tenes. Hi havia diversos pous d'on es netejava el rec periòdicament.

*** Rec de Dalt:** aquesta sèquia que proveïa els molins medievals construïts a la riba dreta del riu Tenes. El seu traçat principal ha variat diverses vegades. El seu naixement es troba al terme de Bigues, entra a Santa Eulàlia per sota el pont de ca l'Unyó, i passa per can Barbany, salta el torrent de l'Areny per un aqüeducte i segueix paral·lel a la carretera fins que va a morir a la bassa de can Falgar.

*** Rec de Can Redissa:** és una sèquia que proveïa d'aigua els camps del barri del Bonaire. És de poca amplada i comença a la riba esquerra del riu Tenes, segueix cap a can Xico, passa prop de can Valentí fins a ca l'Hermano, acabant a la bassa de can Donat. Actualment l'aigua no es pot utilitzar per al rec perquè s'hi aboquen deixalles i aigües feals.

*** Rec del Sot de les Algües:** neix a la resclosa del barri de Can Sabater i desvia aigua cap a Lliçà.

*** Rec del molí d'en Burch:** aquest rec ja no està en ús. Està construït amb murs de pedra disposats en forma d'espiga.

1 Pont de ca l'Unyó	8 Impacte del gasoducte	15 Alzinar de Can Burguès	21 Bassa de Can Falgar
2 Dipòsits municipals d'aigua	9 Resclosa de la Casa Vella	16 Resclosa de Can Comas i gual de Sant Isidre	22 Depuradora de Santa Eulàlia
3 Polígon industrial de Can Magre	10 Passera de la Campinya	17 Pont i resclosa de Can Font	23 Plàtan de Can Feu
4 Gual de les Roquetes	11 La Casa Vella	18 Can Maspons	24 Ca l'Amell Gros
5 Pont de Can Donat	12 Plans de Can Ferrerons	19 Mollí d'en Vendrell	
6 Can Feu del Salt de l'Aigua	13 Bosc de Can Brustenga	20 Can Sabater	
7 Can Barbany	14 Can Burch		

- Fonts recuperades
 Fonts perdudes
 1 Font de les Roquetes
 2 Font del Rector
 3 Font de la Figuera
 4 Font del Roc
 5 Font de Sant Cristòfol

